

L'exdirectora de l'Institut Català d'Acollida i Adopció, Rosa Maria Bertran, explica per què s'ha produït el bloqueig, al Congo, de set famílies que hi havien viatjat per adoptar. Acusa l'ambaixada dels fets i la Conselleria de Benestar de no defensar les seves competències.

“A les ambaixades, no se'ls demana autorització per fer adopcions”

Un total de set famílies que havien adoptat nens al Congo i a la República Democràtica del Congo mitjançant una entitat acreditada per l'Institut Català d'Acollida i Adopció (ICAA) s'hi han passat dues setmanes perquè l'ambaixada espanyola no els donava els visats corresponents. La directora de l'ICAA, Rosa Maria Bertran, d'ERC, no ha sentit el suport de la consellera Carme Figueras (PSC) i ha dimisit. Segons la consellera, Bertran ha estat cessada.

—La consellera de Benestar i Família, Carme Figueras, ha dit que les famílies no haurien d'haver viatjat al Congo. Per què hi van anar?

—Hauria estat molt injust per a les famílies i els fills. Des del 14 de juliol ja tenien una sentència d'adopció legal i regular. Segons la consellera, l'1 d'agost els haguérem hagut de dir que no podien marxar, però era massa just.

—Què va passar l'1 d'agost?

—Aquest dia vaig tenir coneixement que les adopcions no s'inscriuïen en el registre consular. Però això no vol dir que no els fessin visats. La majoria de nens vénen amb visat. La nota que em va enviar el Consulat deia que “no es constituïren adopcions de menors del Congo Brazzaville” perquè no veïen clar el procés. “Constituir” vol dir inscriure'ls perquè ja vinguin com a espanyols. Però la majoria de nens, en adopció internacional, no vénen així, sinó amb un passaport amb un visat temporal. Fins i tot se'ls aplica la llei d'estrangeria perquè és un visat per “reagrupament familiar”.

—Per tant, les famílies podien anar-hi i no trobar cap més problema per a l'adopció?

—És impossible aturar sis famílies que saben que fa quinze dies que tenen un fill esperant-los. Perquè ja és fill seu! Ja hi havia una sentència ferma.

Els ja s'havien preparat: les vacances, el bitllet, el viatge, els papers..., tot preparat. Llavors, l'1 d'agost, el mateix dia que marxaven unes famílies i dos dies abans que marxessin les altres, jo ja podia haver-los dit missa. Ells marxaven decidits. De fet, l'entitat encarregada de les adopcions, ADIC, els havia aconsellat que hi anessin al setembre, però no perquè hi hagués cap problema de papers, sinó perquè allà hi havia eleccions. Quan hi ha eleccions en aquests països, pot haver-hi aldarulls i, per seguretat, se'ls va aconsellar que esperessin. Però això no els va aturar. Com tampoc no els hauria aturat jo. I qui som nosaltres per impedir que vagin a buscar un fill que ja és seu? No entenc aquesta última declaració de la consellera.

—Què va fer llavors?

—Mirar de resoldre el problema.

—No li'l va comunicar a la consellera?

—No calia en aquell moment. Per això estem els directors generals.

—**I què va fer per resoldre el problema?**

—Trucar a l'ambaixada al Congo; trucar a la gent d'ADIC que estava allà, al Congo, esperant les famílies, i trucar al Ministeri d'Exteriors. L'ambaixador em va dir que m'havia enviat una nota. Li vaig dir que sí, que l'havia rebut aquell mateix dia. Si en compte d'enviar-la al Ministeri, me l'hagués enviat directament, com jo li havia demanat trenta mil vegades, haguéssim tingut temps, perquè l'havia enviat al juny. Però aquell dia les famílies estaven a punt per viatjar.

—**Això era el dia 1, encara?**

—Sí.

—**Com va quedar amb l'ambaixador?**

—Li vaig dir que els fes el visat i que el registre ja es faria aquí. "Tret —li vaig dir— que detectis alguna irregularitat important." En aquest cas, ni visat ni res: "Fas un informe com l'has de fer, me l'envies, i jo seré qui ha de sancionar aquesta gent." Però, si no, els han de fer els visats. La llei és així. I vam quedar que ells farien els visats.

—**I va trucar també a Exteriors?**

—Sí. Vaig trucar al director general de Consulars i els vaig avisar que si hi havia cap problema, que haviem quedat així. Amb tot això ja em vaig quedar tranquil·la. La gent d'ADIC, per la seva banda, em va dir que havien parlat també amb l'ambaixador i la persona que portava Consulars i que no hi hauria cap problema si tot era correcte.

—**Però va haver-hi un problema.**

—Les famílies van marxar. Arribaren allà el dia 4. Els dies 5 i 6, dissabte i diumenge, estan per allà d'excursió. Després van a buscar els nens, i el dia 11, quan van a presentar els passaports dels fills, ja fets, perquè els posen els visats, es troben que l'ambaixador i l'encarregat de Consulars havien marxat.

—**De vacances?**

—No ho sé. No se m'ha donat cap explicació. Sembla, pel que han dit després, que l'Ivó Pascual, que és l'encarregat d'Afers Consulars, va avisar a ADIC que deixava una persona encarregada, i els la va presentar. Quan van anar-hi les famílies, aquesta noia els va dir que deixessin els passaports, perquè

"Hem evitat una Agència Estatal d'Adopció perquè el govern Zapatero necessitava ERC"

tenia feina, que s'ho miraria i, si tot era correcte, el 14 o el 15 d'agost els donava els visats. Que els visats s'endarrerixin quatre o cinc dies en una ambaixada és bastant normal. No és res d'extraordinari. Tot i així, una de les famílies va trucar a un familiar d'aquí, que se'n va estranyar molt, i aquest va trucar personalment a la consellera, que estava de vacances. La secretària de la consellera em va telefonar a mi, que, tot i estar de vacances, estava en contacte amb la sotsdirectora de l'Institut, que sí que estava treballant. Li vaig explicar a la secretària de la consellera que això era una cosa habitual, que tranquil·lités les famílies i que la meva sotsdirec-

tora també s'hi posaria en contacte. Per acabar-ho d'adobar, li vaig fer un informe perquè la consellera —per si algú li preguntava alguna cosa sobre aquest cas— estigués al corrent de tot. Sobretot, per evitar que la consellera estigués desinformada. Però amb la tranquil·litat que no havia de passar res.

—**Quan van anar a buscar els passaports?**

—El dia 16. Llavors aquella dona els va dir que no els feia els visats.

—**Amb quins arguments?**

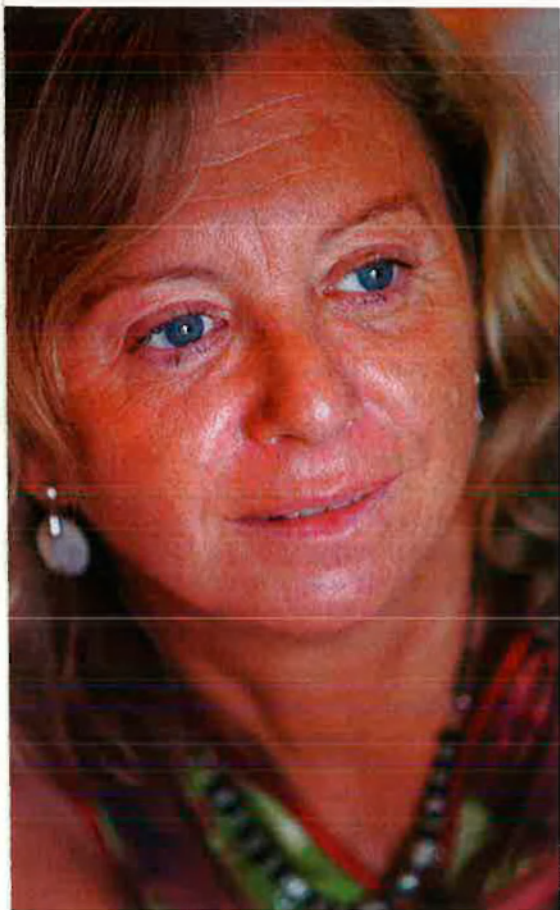
—En el cas de l'adopció del Congo Kinshasha —sobre el qual la nota de l'ambaixador que havia arribat l'1 d'agost no deia res— s'hi posaven traves per errades de mecanografia en el cognom dels adoptants —una cosa molt habitual en aquests països amb llengües tan diferents a la nostra i fàcilment corregible.

A dues famílies que reunien tots els requisits, els va demanar documents que enlloc consta que es puguin demanar. I a les altres quatre famílies, els van dir que l'ambaixada no reconeixia les

**Concert Homenatge
Josep Sunyol i Garriga**
President del FC BARCELONA

Santa Maria del Pi de Barcelona
diumenge 17 de setembre,
a les 7 de la tarda

dispenses que el Govern del Congo els havia donat.

—Quines dispenses?

—El Congo demana, per donar el nen en adopció, cinc anys de matrimoni. Si tu no tens cinc anys de matrimoni però demostres que has tingut més de cinc anys de convivència, que tot està bé, etcètera..., el procurador general d'allà et fa una dispensa. Això passa al jutge, el jutge ho accepta i dicta sentència.

—Vaja, que el Congo els disculpa que no faci cinc anys que estiguin casats.

—Sí. Doncs la dona de l'ambaixada deia que la llei del Congo no deia res d'aquestes dispenses. Jo ho vaig mirar i la llei del Congo sí que en parla. Llavors vaig trucar diverses vegades a la dona encarregada dels visats de l'ambaixada i no hi va haver manera que m'agafés el telèfon. No s'hi va voler posar. Vaig dir a la sotsdirectora que n'informés a la consellera, a la secretària de Benestar i Família o a algú.

—Per què?

—Si a mi no em volien agafar el telèfon, calia que algú de la Conselleria

parlés amb Exteriors. També havíem intentat parlar amb ells, però el cap no hi era i el sotscap no prenia cap decisió. Vaig pensar que la consellera, que ara és del mateix partit que el Ministeri, ho tindria més fàcil i, si no li feien cas, podria parlar amb el mateix ministre. Dic "més fàcil" perquè, quan la consellera era Anna Simó, d'ERC, Moratinos no ens va donar mai audiència.

—S'hi van aclarir?

—El dia 18 la consellera em va dir que ja estava informada de tot, que això era una embarrancada de l'ambaixada i que se n'ocupava. Ella acabava de tornar de vacances i jo era a Croàcia. Però el dia 23, quan jo en torno, trobo un correu electrònic del Secretari de Família, Jaume Funes, dient que els havia avisat molt tard, que havien hagut d'actuar sobre la marxa i que, en conseqüència, d'ara endavant, qualsevol cosa que no fos de mera gestió, els ho hauria de consultar. Se'm deia que no prenguéssim cap decisió ni canviéssim cap criteri sense la seva aquiescència. Vaig parlar amb ell, li vaig explicar que la secretària de la consellera tenia informació des del dia 10, etcètera. I, a més, li vaig comunicar que, si no tenia cap poder de decisió, jo plegava. El 24, al matí, vaig anar a parlar amb la consellera i li vaig presentar la dimissió.

—Per què s'havia quedat?

—Jo sóc d'Esquerra i estava molt bé amb la consellera Anna Simó. Em vaig quedar a l'Institut perquè m'ho van demanar, perquè el meu càrrec era més tècnic que polític—porto molts anys treballant en temes d'adopció internacional—, Esquerra no s'hi va oposar i, a més, els traspessos necessiten un temps: la meua signatura està reconeguda pel conveni de l'Haia i canviar la signatura triga un temps.

—I per què dimiteix?

—Des que va plegar Anna Simó, ja no sentia el suport que tenia abans, però un tema com aquest és important. T'has d'enfrontar amb el Ministeri d'Exteriors, dir-li que l'ambaixada havia fet una cosa que no podia fer, has de demanar que sancionin la persona que ho ha complicat tot i que, a més, no vol respondre el telèfon. No pot ser que tot es quedi com si res. A més, es qüestionava l'acreditació d'aquesta entitat, que es va fer seguint tot el protocol que cal.

—I se la qüestiona a vostè?

—Estan posant en qüestió les actuacions de la Conselleria preses abans d'haver arribat ells. I en compte de creure's que són Govern i tenen competències exclusives en aquesta matèria, em comencen a dir que no faig cas al Ministeri i que l'ambaixada havia suggerit que aquesta entitat no els agradava gaire. Jo dic claríssimament que s'ha de donar suport a l'entitat perquè l'hem acreditat, i no hi ha res que demostri que han actuat malament.

—La competència d'adopcions és de la Conselleria. L'ambaixada ha de donar el vistiplau a l'entitat?

—A cap ambaixada, o a molt poques, els demanes cap autorització. En el seu moment, els senyors d'Espanya van decidir que ens declaraven a nosaltres, i a la resta de comunitats autònomes, autoritat central en el Conveni de l'Haia. O s'ho creuen, o no s'ho creuen. No em poden dir que, perquè a un ambaixador no li agrada aquesta entitat, jo no els puc acreditar. Dimiteixo per això. Davant de la primera dificultat, el projecte que vull tirar endavant ja no té suport.

—Què ha provocat tot plegat?

—Segons m'han explicat ara, i les famílies ho han dit a TV3, hi ha algú a l'ambaixada que, si tu li envies un correu electrònic i li dius que vols adoptar un nen, et fa els tràmits. Potser, doncs, hi ha algú a qui no interessa que hi hagi una entitat acreditada perquè senzillament ho vol fer ell, com fins ara.

—Catalunya conservarà les competències en adopcions?

—El desembre del 2003 es va fer una comissió, al Senat, sobre adopció internacional. Per allà vam desfilar molta gent. Al final, "ses senyories", les del PP i les del PSOE, van votar a favor de constituir una Agència Estatal d'Adopció Internacional, un organisme central que havia d'eliminar les competències de les comunitats autònomes o deixar-les de manera residual. Jo he lluitat amb unghes i dents perquè no passi. I, de fet, durant els primers anys del govern Zapatero, això s'ha pogut evitar perquè el PSOE necessitava els vots d'ERC. Les comunitats del PSOE s'han posat al meu costat perquè necessitaven Esquerra, però ja veurem què passarà en un futur.

Àlex Milian